

The background of the page features a low-angle shot of two flagpoles against a clear blue sky with some light clouds. The flag on the left is the Dutch national flag, with horizontal stripes of red, white, and blue. The flag on the right is blue with a yellow logo and the text 'Gemeente Uithoorn' in white. A dark teal rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing the title text.

Programmabegroting 2025

1.5 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur

1.5.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners zijn optimaal zelfredzaam.
2. Inwoners die dat nodig hebben krijgen passende zorg en voorzieningen geboden die de kwaliteit van hun leven vergroot.
3. Inwoners voelen zich fysiek en mentaal gezond.
4. De sociale samenhang binnen Uithoorn is sterk.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Bied mogelijkheden voor ontwikkeling, ontspanning en plezier.
- Zet in op preventie en signaleer hierdoor eerder en pleeg passende interventies om potentiële problemen te voorkomen.
- Stimuleer een gezonde leefstijl, bevorder mentale gezondheid en faciliteer gezond ouder worden.
- Versterk de mensgerichte en integrale benadering, waarbij er samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijkheden.
- Versterk verbinding van sport & cultuur met maatschappelijke ondersteuning, jeugd en onderwijs, en veiligheid.
- Vergroot de toegankelijkheid van onze welzijnsvoorzieningen en intensiveer het gebruik van onze sport en cultuurvoorzieningen.
- Creëer een beweegvriendelijke openbare ruimte met voldoende plek voor ontmoeting, beweging, ontspanning.
- Versterken van de sociale basis waarbij specifieke aandacht is voor diversiteit, inclusie en kansengelijkheid.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Opstellen (actualiseren) speel- en beweegbeleid

In 2024 is het Programma BOSS vastgesteld, waarin bewegen, ontmoeten, spelen en sporten voor de doelgroep 0-100 jaar centraal staat, integraal aangevlogen vanuit het sociaal en fysieke domein. Naar aanleiding hiervan is een uitvoeringsplan uitgewerkt en de eerste locaties zullen in 2025 (verder) aangepakt gaan worden vanuit het nieuwe BOSS-principe.

Uitvoeren beeldenplan en herverdeling van de kunst in de openbare ruimte

De afgelopen jaren is een inhaalslag gemaakt met betrekking tot het inventariseren, inlopen van achterstallig onderhoud en herplaatsen van beelden. Het onderhoud wordt nu bijgehouden en uitgevoerd door Kunstwacht, een organisatie die gespecialiseerd is in kunst in de openbare ruimte. Vanaf 2025 kan verder worden overgegaan tot het plaatsen van nieuwe beelden welke in het onderhoudsplan worden opgenomen.

Doorontwikkeling Uithoorn voor Elkaar: integrale samenwerking met een focus op preventie

Het programma van eisen voor Uithoorn voor Elkaar liep tot 2025. In overleg met Uithoorn voor Elkaar (UvE) worden er voor 2025, in plaats van één beschikking aan de penvoerder voor alle vijf de organisaties, losse beschikkingen afgegeven vanuit de gemeente per organisatie. De samenwerking van partijen en de merknaam Uithoorn voor Elkaar blijven bestaan, maar op deze manier is er meer flexibiliteit en sturing mogelijk vanuit de gemeente en de partners. Vanaf 2025 is het jongerenwerk niet meer belegd bij Videt (Team Sportservice), maar is er één aanbieder. De afspraken voor 2025 worden

aangegaan voor één jaar om de mogelijke financiële keuzes van de raad in het kader van het herbezinningstraject 'Sterk voor de toekomst' mee te kunnen nemen in de afspraken voor 2026.

Continuering regionale aanpak economisch daklozen

Economisch daklozen betreft mensen die dak- of thuisloos zijn geraakt vanwege bijvoorbeeld het verlies van een baan of echtscheiding. Bij deze doelgroep is geen sprake van GGZ-of verslavingsproblematiek. Regionaal (Amstelland-verband) wordt vanaf 2020 samengewerkt in de aanpak economisch daklozen. Begin 2024 zijn de (regionale) beleidsregels economisch daklozen vastgesteld. Op deze manier wordt geborgd dat economisch daklozen uit de regiogemeenten op dezelfde manier worden behandeld, en de toegang een kader heeft om aan te toetsen. Tot en met 2026 zijn er rijksmiddelen via Amsterdam beschikbaar voor de aanpak. Vooralsnog is vanaf 2027 geen financiering beschikbaar vanuit het rijk. Wanneer de dekking vanuit het Rijk na 2026 wegvalt, dan moet gekeken worden of die aanpak gecontinueerd kan worden. In dat geval moeten de regiogemeenten gezamenlijk circa 1,5 miljoen opbrengen. Indien duidelijk wordt dat er geen middelen vanuit het rijk beschikbaar worden gesteld na 2026, zal de raad om een besluit gevraagd worden over het al dan niet (deels) continueren van de aanpak en de bijbehorende middelen.

Momenteel is een pilot voor het jaar 2025 in voorbereiding om te beoordelen of het verstrekken van een urgentie aan gezinnen met een aanzienlijke regiobinding de kosten van de aanpak van economisch daklozen kan drukken. Hierbij zouden (een aantal) gezinnen die in aanmerking komen voor de economisch daklozen aanpak dan in aanmerking kunnen komen voor een urgentieverklaring. Voordat de pilot van start gaat, wordt deze concreet uitgewerkt in regionaal verband. Hierbij wordt bekeken aan welke voorwaarden de gezinnen moeten voldoen en invulling gegeven aan het monitoren van de aantallen, zodat gemeten kan worden of er geen sprake is van een aanzuigende werking.

Implementeren van '10 werkafspraken thuis in de wijk' (tussen gemeente en woningcorporaties) om dakloosheid zoveel mogelijk te voorkomen

In samenwerking met de regio worden de '10 werkafspraken Thuis in de Wijk' vastgesteld en geïmplementeerd. Het streven is om vanaf 2025 officieel van start te gaan met de '10 Werkafspraken Thuis in de Wijk'. Tot die tijd wordt gewerkt met een tijdelijke werkwijze. Deze werkwijze zorgt ervoor dat mensen die, voordat zij werden opgenomen in beschermd verblijf in de gemeente Uithoorn woonden, ook terug kunnen keren naar Uithoorn op het moment dat zij weer voldoende hersteld zijn om met begeleiding zelfstandig te kunnen wonen. Dit gaat via een zogenaamde omklapwoning. Dit is een woning die op naam staat van een zorgaanbieder welke de inwoner begeleid zolang dat nodig is. Jaarlijks beoordeelt de zorgaanbieder in samenspraak met de woningcorporatie of het huurcontract kan worden 'omgeklapt' op naam van de inwoner.

Uitvoeren nieuw maatwerkproduct 'Begeleid Thuis'

In het kader van de doordecentralisatie beschermd wonen zijn er nieuwe inkoopcontracten afgesloten en daarbij is het onderscheid tussen de Wmo-producten maatschappelijke opvang en beschermd wonen bij centrumgemeente Amsterdam komen te vervallen. In plaats daarvan zijn er twee nieuwe producten gekomen: Begeleid Thuis (met & zonder wooncomponent) en Beschermd Verblijf.

Begeleid Thuis (BT) bestaat uit intensieve en/of specialistische begeleiding die plaatsvindt op een zelfstandige of stabiele woonplek en die herstelgericht wordt ingezet op:

- het vergroten en/of behouden van de zelfredzaamheid en participatie aan de maatschappij;
- het voorkomen, oplossen en beheersen van crisissituaties.

De begeleiding bestaat uit het ondersteunen van de cliënt om zelfredzamer te worden op diverse levensgebieden. Begeleid Thuis is een nieuwe maatwerkvoorziening voor het lokale Wmo aanbod. De nieuwe maatwerkvoorziening komt grotendeels overeen met wat voorheen in de regio werd geïndiceerd binnen de Wmo als 'Individuele Begeleiding zwaar' voor de doelgroep mensen met (O)GGZ problematiek en een complexe hulpvraag. Dit is de reden dat inmiddels ruim 20 cliënten overgezet zijn naar de nieuwe maatwerkvoorziening Begeleid Thuis, welke wordt bekostigd vanuit rijksmiddelen die centrumgemeente Amsterdam ontvangt. Op deze manier behouden inwoners de benodigde begeleiding, maar komt de financiering ten laste van rijksmiddelen in plaats van gemeentelijk budget. Ook vanaf 2025 kunnen deze (en nieuwe) cliënten gebruik maken van Begeleid Thuis.

Uitvoeren domeinoverstijgende analyse vraagstukken rond vergrijzing

Vergrijzing is een vraagstuk dat ons beleid de komende jaren op vrijwel alle domeinen zal raken. Hierop dienen we voorbereid te zijn door middel van een domeinoverstijgende analyse, die ons richting zal geven betreffende de gerelateerde opgaven. In deze analyse worden zaken als woon- en zorgbehoefte, eenzaamheid en vrijwilligerswerk meegenomen. De voorbereidingen en start van deze analyse hebben in 2024 plaatsgevonden, met het streven om de analyse in de eerste helft van 2025 af te ronden.

Doorontwikkelen visie en uitvoeringsagenda lokaal preventie akkoord vanuit gezond en actief leven akkoord (GALA)

Tot en met 2023 is het lokale preventieakkoord uitgevoerd. De opgedane ervaringen zijn betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het Gezond en Actief Leven Akkoord. Deze brede specifieke uitkering (SPUK) is voor de periode van 2023 tot en met 2026 toegekend aan de gemeente en gaat verder op de doelen vanuit het preventieakkoord, maar vanuit een breder perspectief.

Opvolgen evaluatie en actualisatie Koersplan Sociaal Domein

In 2020 is het Koersplan Sociaal Domein vastgesteld. Centraal daarin stond om in het sociaal domein (nog) meer te gaan werken vanuit de koerswaarden mensgericht, integraal en samen. Waarbij we werken in de geest en vanuit de bedoeling van de Participatiewet, Wmo en Jeugdwet. In 2024 heeft een evaluatie en actualisatie van het koersplan plaatsgevonden, die aan de raad zal worden voorgelegd. Vervolgens willen we in 2025 koersvast, maar gebruikmakend van de geleerde lessen, onze inwoners nog beter van dienst zijn.

Verder ontwikkelen brede uitvraag in toegang sociaal domein

Bij nieuwe aanvragen van inwoners wordt verder gewerkt aan de invoering van een brede uitvraag. Deze is erop gericht om de hulp- of ondersteuningsvraag van de inwoner te achterhalen, om op die manier tijdige, samenhangende, passende en mensgerichte dienstverlening te bieden. Als uit de brede uitvraag blijkt dat er vraagstukken zijn op meerdere leefgebieden, dan vindt er via een breed casuïstiekoverleg vervolgens afstemming plaats over individuele casussen, waarbij indien nodig ook het sociaal team en andere interne en externe partners worden betrokken. Het streven is om zo ook het aantal contactpersonen en overdrachtsmomenten voor inwoners zoveel mogelijk te beperken. In 2025 wordt verdergegaan met de verdieping en borging van deze werkwijze.

Versterken verbinding armoede/sport/cultuur

In 2025 gaan we verder met de integrale samenwerking en de verbinding leggen tussen de verschillende beleidsvelden. Een daarvan is cultuur en sport te verbinden met armoede, zodat inwoners van Uithoorn laagdrempelig toegang hebben tot culturele en sportieve activiteiten. Naast het reeds bekende Jeugdfonds Sport en Cultuur gaan we in 2025 verder met het nieuwe 'Volwassenenfonds Sport & Cultuur', bedoeld voor inwoners tussen 18 en 27 jaar om hen financieel te ondersteunen en zo deelname aan sport en culturele activiteiten en verenigingen mogelijk te maken.

Inzet "kunst op recept".

Kunst op Recept is bedoeld voor mensen met psychosociale problemen. Dat zijn problemen die ontstaan door ingrijpende gebeurtenissen, zoals relatieproblemen, verlies van werk of een zieke partner. Mensen met psychosociale problemen hebben vaak baat bij iets anders dat hun gevoel van welbevinden vergroot. Dat kan vrijwilligerswerk of sport zijn, maar ook een kunstzinnige activiteit. In 2025 wordt kunst op recept in combinatie met welzijn op recept aangeboden. Hierbij wordt ook de samenwerking met de regiogemeenten gezocht.

Updaten lokaal sportakkoord (inclusief vergroten brede betrokkenheid)

In 2025 wordt het lokaal sportakkoord vanuit de brede specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) gefinancierd. Dit akkoord heeft als doelstelling een integrale aanpak voor gezonde en vitale inwoners te realiseren. Het sportakkoord is hier tot en met 2026 in opgenomen. In 2024 is de kerngroep van het sportakkoord uitgebreid met bestaande en nieuwe partners. In 2025 wordt met deze kerngroep verder gewerkt aan de doelen van het sportakkoord. Hierbij wordt ingezet op centrale initiatieven geïnitieerd vanuit de kerngroep, maar blijft ook ruimte voor lokale initiatieven. De centrale initiatieven hebben als uitgangspunt dat ze zich richten op een brede doelgroep, waarmee brede betrokkenheid wordt gestimuleerd.

Onderzoeken en uitwerken verbreding informatiepunten in de wijk

We blijven zoeken naar mogelijkheden om een laagdrempelige toegang voor inwoners in de wijk te organiseren, zoals dat bijvoorbeeld reeds gebeurt met de spreekuren voor de aanvraag van de collectieve zorgverzekeringen, energietoelagen en belastingaangifte, en met het Info- en Adviespunt in winkelcentrum Zijdelwaard en het meldpunt zorg en overlast in de bibliotheek. Vanuit bestaanszekerheid zal verder gekeken worden naar mogelijkheden om meer zichtbaar te zijn in de meest kwetsbare wijken, zodat inwoners laagdrempelig terecht kunnen voor vragen op verschillende levensgebieden, zoals de pilot Geldpunt in Zijdelwaard. In 2025 blijft er aandacht voor een 'netwerk' toegang binnen Uithoorn, waarbij het voor de inwoner niet uitmaakt waar de ondersteuningsvraag gesteld wordt.

Ontwikkelen project 'Veilig op de fiets naar school'

Veilig op de fiets naar school is opgenomen in lopend beleid. In 2025 zullen er kleine acties/ evenementen zijn op gezette tijden vanuit partners, scholen en de beleidstereinen sport en veiligheid, bijvoorbeeld bij de start van het schooljaar.

Follow-up scan beweegvriendelijke omgeving

De uitkomsten van de beweegvriendelijke omgeving (BVO) scans zijn onder meer meegenomen in het nieuwe speelbeleid en worden meegenomen in het renovatie-ontwerp van de openbare ruimte in Thamerdal. Als er aanleiding is, zal de BVO-scan ook op andere plekken ingezet worden.

Realiseren permanente locatie Scouting Admiralengroep Uithoorn

In 2022 heeft de raad besloten om de locatie tussen het noordelijke parkeerterrein en het voormalige waterreservoir aan te wijzen als locatie voor herhuisvesting van Scouting Admiralengroep en een investeringskrediet toe te kennen voor o.a. het bouwrijp maken van de gronden. De Scouting heeft ondertussen een conceptvoorstel voor een clubhuis aangeleverd. Ook zijn we in gesprek over de herinrichting van het perceel in het Libellebos. Hiervoor wordt vervolgens een samenwerkingsovereenkomst opgemaakt om alle afspraken in te vervatten

Als de stukken compleet zijn en naar beider tevredenheid kan het college een besluit nemen en kan de planologische procedure door de Scouting worden opgestart. Hierna kan (de aanbesteding van) het bouw- en woonrijpmaken starten en vervolgens de bouw van het clubhuis. Uitgesproken is dat het streven is dat dit in 2025 zal worden afgerond.

Uitbouwen project 'Ditzijnwijk'

Vanuit het streven om een inclusieve, diverse gemeente te zijn met extra aandacht voor kansengelijkheid, is het project 'DitZijnWij' in het leven geroepen. Voor 2025 zet het project zich verder in voor inclusie en diversiteit door inwoners van verschillende lagen, culturen en 'bubbels' te verbinden. Dit gebeurt door verschillende activiteiten te organiseren zoals: Over de Streep, Buurtendag en Flitsontmoetingen. De beweging die DitZijnWij binnen Uithoorn met inwoners is begonnen, wordt in 2025 uitgebreid. Zo zal de verbinding worden gezocht met het initiatief van een interreligieuze dialoog, waarbij gekeken zal worden of die uitgebreid kan worden tot een interculturele dialoog.

Opzetten en intensiveren buurtkamers

De buurtkamers in Uithoorn en De Kwakel zijn belangrijke plekken waar inwoners samen kunnen komen en waar ruimte is voor initiatieven van inwoners, clubs en verenigingen. Voor 2025 zet de gemeente in op breder gebruik van de buurtkamers door initiatieven vanuit de wijken, verenigingen en clubs te ondersteunen en aan te moedigen. Vanuit de welzijnspartner zorgt sociaal beheer van een aantal van deze locaties voor deze ondersteuning. De wijkcoach heeft voor 2025 de opdracht om initiatieven binnen de wijk op te halen en te activeren. Waar mogelijk is het collectiveren (meer aanbod voor groepen) een onderdeel van de inzet van buurtkamers.

Cultuurcoach

De cultuurcoach stimuleert deelname aan cultuur, verbindt cultuur met andere sectoren en ondersteunt cultuuraanbieders. Het is een echte bruggenbouwer. In 2023 is de cultuurcoach voor het eerst ingezet en deze inzet zal in 2025 worden voortgezet. In 2025 gaat de cultuurcoach in de omgeving van de scholen een divers aanbod van activiteiten organiseren samen met de jongeren. Te denken valt aan workshops, creatieve labs en producties. Hierbij wordt naast de samenwerking met de jongeren zelf ook de samenwerking gezocht met het onderwijs en het culturele veld in Uithoorn. In 2025 worden zoveel mogelijk jongeren met diverse culturele achtergronden uit Uithoorn betrokken.

Aanpassen Verordening en Beleidsregels Maatschappelijke Ondersteuning

In 2026 vervangt het Rijk het huidige abonnementstarief in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) door een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Deze wetswijziging wordt per 1 januari 2026 verwacht. Daarom dienen wij in het jaar 2025 voorbereidingen treffen om de verordening en beleidsregels hierop aan te passen. In 2025 richten we ons op

het herzien van deze documenten, afstemming met de uitvoering en de Adviesraad Sociaal Domein, en duidelijke communicatie richting onze inwoners en zorgaanbieders.

1.5.2 Overzicht baten en lasten

Maatschappelijke ondersteuning, Sport en cultuur	R2023	B2024	B2025	B2026	B2027	B2028
Lasten	16.983	19.779	19.532	15.400	15.225	15.178
Baten	5.593	5.502	4.853	1.067	694	694
Saldo baten en lasten	-11.391	-14.277	-14.679	-14.334	-14.531	-14.483
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-11.391	-14.277	-14.679	-14.334	-14.531	-14.483

Toelichting

De baten zijn in 2025 € 0,65 miljoen lager dan in 2024. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Lagere baten doordat in 2024 eenmalige inkomsten zijn opgenomen vanuit Spuk regelingen waarvoor in 2025 nog geen middelen zijn opgenomen (totaal € 0,38 mln.). Deze Spuk gelden worden in 2025 geraamd, zodra daar beschikkingen van zijn ontvangen vanuit het Rijk. Tegenover deze lagere baten, staan ook lagere lasten. De Spuk regelingen betreffen een vergoedingen voor uitvoeringskosten met betrekking de Toeslagenaffaire (€ 0,17 mln.), Spuk rijksbijdrage voor impulsaanpak winkelgebied met betrekking tot het Schansgebied (0,09 mln.) en de gezamenlijke Spuk Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA) (€ 0,12 mln.).
- Hogere baten voor Spuk regeling opvang Ontheemden Oekraïne (€ 0,46 mln.). Voor 2025 is op basis van het aantal opvangplekken een inschatting van de baten gemaakt. Deze worden hoger ingeschat dan in 2024. Hiermee worden gemeenten geacht de lasten voor de opvang te kunnen bekostigen. De baten en lasten voor deze Spuk regeling zijn neutraal verwerkt in de begroting 2025 (zie ook toelichting bij de lasten).
- Lagere baten doordat in 2024 (eenmalige) inkomsten zijn opgenomen voor bijdragen van derden waarvoor in 2025 lagere of geen middelen zijn opgenomen (totaal € 0,73 mln.). Zo is de bijdrage voor vergoeding van kosten van de verhoogde asielinstroom in 2025 lager (€ 0,63 mln.). Daarnaast is er een eenmalige bijdrage in 2024 vanuit Amsterdam voor de inzet van Blijvend Veilig (0,10 mln.). Tegenover deze lagere baten staan ook lagere lasten.

De lasten zijn in 2025 € 0,25 miljoen lager dan in 2024. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Zoals aan de batenkant is toegelicht zijn er eenmalige lasten in 2024 vanuit Spuk regelingen waarvoor in 2025 nog geen middelen zijn opgenomen (totaal € 0,29 mln.). Deze Spuk gelden worden in 2025 geraamd, zodra daar beschikkingen van zijn ontvangen vanuit het Rijk. Tegenover deze lagere lasten, staan ook lagere baten. De Spuk regelingen betreffen de uitvoeringskosten met betrekking de Toeslagenaffaire (€ 0,17 mln.) en de gezamenlijke Spuk Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA) (€ 0,12 mln.).